

فصلنامه رهیافت‌های نوین در مطالعات اسلامی

License Number: 85625

Article Cod: SH20RQ43481

ISSN-P: 2676-6442

تأثیر فناوری اطلاعات و فضای مجازی، بر کیفیت یادگیری و عملکرد ذهنی و تحصیلی دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه

(تاریخ دریافت ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ تاریخ تصویب ۱۴۰۳/۱۲/۱۲)

فاطمه کهزادی

دانشجوی، ارشد رشته روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی، تأثیر فناوری اطلاعات و فضای مجازی، بر کیفیت یادگیری و عملکرد ذهنی و تحصیلی دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه می پردازد. پژوهش حاضر از نظر نوع، کاربردی و از نظر روش پژوهش، نیمه تجربی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل خواهد بود. جامعه پژوهش را دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه در سال ۱۴۰۳، تشکیل خواهند داد. از میان مدارس مجهز به فن آوری اطلاعات و ارتباطات، دو مدرسه و در هر مدرسه دو کلاس چهارم ۲۰ نفره به روش تصادفی ساده به عنوان گروه های آزمایش و کنترل انتخاب خواهند شد. پس از برگزاری پیش آزمون، محتوای درسی در هشت جلسه با استفاده از فن آوری اطلاعات و هم چنین به صورت روش های موجود به ترتیب برای کلاس های گروه آزمایش و گروه کنترل ارایه می گردد و در نهایت، آزمون عملکرد تحصیلی با سؤال های یکسان، از گروه ها به عمل می آید.

واژگان کلیدی: فناوری اطلاعات و فضای مجازی، کیفیت یادگیری، عملکرد ذهنی

مقدمه

موضوع مقاله حاضر تاثیر فناوری اطلاعات و فضای مجازی، بر کیفیت یادگیری و عملکرد ذهنی و تحصیلی دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه می باشد. یادگیری یکی از موضوعات مهم و موردعلاقه جامعه ی علمی بوده و آن ها تلاش می کنند تا ابعاد یادگیری را شناسایی کرده و یادگیری انسان را تسهیل نمایند (کاون^۱ ۲۰۱۸) نظریه ها و تحقیقات شناختی، در تبیین یادگیری و عملکرد تحصیلی بر این موضوع تاکید دارند که فراگیران هنگام اکتساب، ذخیره و یادآوری اطلاعات، از راهبردهای شناختی استفاده کرده و نقش متغیرهای انگیزشی را نادیده می گیرند (وال^۲ ۲۰۰۹) از طرفی، هیچ یک از متغیرهای انگیزشی و شناختی، به تنهایی قادر به تبیین یادگیری و عملکرد تحصیلی فراگیران نیستند (کستر^۳ ۲۰۱۵) بلکه با استفاده از راهبردهای یادگیری خود راهبر و در نظر گرفتن تعامل بین متغیرهای شناختی و انگیزشی است که می توان یادگیری و عملکرد فراگیران را بهتر تبیین کرد. (اسچانک^۴ ۲۰۱۲) عملکرد ذهنی را به عنوان یک فرایند جهت تحقق توانایی های بالقوه ی خود تعریف می کند که از شش بعد خودمختاری، تسلط محیطی، رشد شخصی، رابطه ی مثبت با دیگران، هدف در زندگی و پذیرش خویشتن تشکیل شده است (ریف، ۲۰۲۰). عملکرد ذهنی وضعیتی است که در آن فرد وضعیت فعلی و موجود خود را با وضعیت مطلوب و آرمانی مقایسه کرده و در نتیجه ارزیابی شناختی به ادراک مثبتی از خود دست می یابد به طور کلی عملکرد ذهنی شامل نگرش مثبت به زندگی، لذت بردن از زندگی، فقدان خلق افسرده و داشتن رضایت کلی از زندگی است (قدم پور، ۱۳۹۸)

^۱ Koon

^۲ Valle

^۳ Kester

^۴ Schunk

موج فناوری اطلاعات در شکل‌های متفاوت آن از دهه نود میلادی در قرن ۲۰ همه جهان را دربر گرفته است. این موج که از طریق تلفن همراه، ماهواره، رایانه، اینترنت، و.... گسترش یافته است. نحوه ارتباط و تعامل انسانها، نحوه کار، چگونگی گذران اوقات فراغت، فرهنگ پذیری و بسیاری دیگر از شئون فردی و اجتماعی حیات آدمی را تحت تأثیر قرار داده است. ولی به نظر می‌رسد نهاد آموزش و پرورش نسبت به سایر نهادهای اجتماعی از این موج، به صورت آشکار، تأثیر نگرفته است. با نگاهی به آموزش و پرورش امروز و ابزارهای آن تخته سیاه، معلم، سخنرانی، پرسش و پاسخ امتحان. گویی همه چیز در مدرسه مانند یک قرن قبل است و هیچ چیز تغییر نکرده است این سخن تمثیلی از مقاومت و یا تأثیرناپذیری نظام آموزشی در برابر تحولات فناورانه عصر جدید است. گرچه از سه دهه پیش در جهان صنعتی در ورود نمادهای فناوری اطلاعات مانند رایانه به مدارس و یا دانشگاه‌ها تلاش فراوان شده است، ولی به نظر پاره‌ای دست اندرکاران تعلیم و تربیت این تلاش چندان نیک انجام نبوده است و هنوز شیوه‌های سنتی در مدارس، اقتدار خویش را حفظ کرده‌اند (ویلیام فلام، ۲۰۲۰). با توجه به نظریه‌های جدید تربیتی که خواهان نزدیکی مدرسه و اجتماع هستند و بر آن تأکید دارند که مدرسه باید به نحوی سازمان باید که دانش‌آموز را برای مواجهه با مسائل جامعه آینده مهیا کند، به نظر می‌رسد که مدارس گریزی ندارند که دانش‌آموزان خود را برای جوامع آینده که در عصر جدید با عنوان «جامعه اطلاعاتی»^۱ تعریف شده است. آماده کنند. جامعه‌ای که ارزش در آن از آن دانش است و آحاد آن باید توان تولید و پردازش اطلاعات و تبدیل آن به دانش را داشته باشند. مطالب فوق بیانگر اهمیت استفاده از فن‌آوری نوین در سیستم آموزش و پرورش است، اما نکته‌ای که نباید مورد غفلت قرار گیرد، بررسی میزان تأثیر و نقش این فن-آورها در آموزش کودکان و نوجوانان است. افراد دارای عملکرد ذهنی پایین رویدادهای

^۱ -Society Information

زندگی خود را نامطلوب ارزیابی کرده و بیشتر هیجانهایی منفی مثل غم، اضطراب، خشم و افسردگی را تجربه میکنند، در مقابل افراد دارای بهزیستی ذهنی بالا معمولاً از رویدادهای زندگی خود ارزیابی مثبتی دارند و بیشتر هیجانهایی مثبت مثل شادی و امیدواری را تجربه میکنند (هنت زالمن ۵، ۲۰۱۹) بهزیستی ذهنی به عنوان خودارزیابی عاطفی و شناخت فردی تعریف می شود. (دینر ۶، ۲۰۱۲) افراد با احساس بهزیستی ذهنی بالا هیجانات مثبت بیشتری را تجربه می کنند و ضمن خود ارزیابی مثبت از رویدادهای پیرامون، میزان موفقیت و رضایت از زندگی بیشتری دارند. بهزیستی ذهنی یک مفهوم چندوجهی است که سلامت جسمی و روانی، وضعیت تحصیلی، موقعیت اقتصادی، امنیت مادی، دستیابی به استقلال و آزادی و توانایی مشارکت در زندگی شهری را دربر دارد (مارشال ۷، ۲۰۱۷) اتکسبریا و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان بهزیستی ذهنی و بهداشت روان نشان داد که عملکرد ذهنی نشان دهنده ادراکها و ارزیابیهای فرد از زندگی بر اساس حالت های عاطفی و کنشگری اجتماعی و روانشناختی است. بنابراین در این مقاله علمی سعی خواهد شد تاثیر فناوری اطلاعات و فضای مجازی، بر کیفیت یادگیری و عملکرد ذهنی و تحصیلی دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه بررسی شود.

بخش اول: اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهان معاصر با سرعت فزایندهای در حال گسترش است و همه ابعاد زندگی از جمله، تعلیم و تربیت را در شکل های متفاوت آن دچار دگرگونی کرده است. بعضی از کشورها برای دستیابی به تعلیم و تربیت مطلوب، در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات سرمایه گذاری کرده اند و می خواهند، فناوری را برای دستیابی به بهترین و جدیدترین روشها به کار گیرند تا مزیت هایی برای تعلیم و تربیت

داشته باشند. با بررسی آمار و اطلاعات موجود در مورد میزان گسترش فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش کشورهای جهان، درمی‌یابیم که در بسیاری از کشورها، از جمله کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، برای تجهیز مدارس با امکانات گوناگونی همچون رایانه و اینترنت، برنامه‌های جامعی مدون شده است. ابداع روشهای جدید آموزشی، بهره‌گیری از رایانه در کلاسهای درس، بهره‌گیری از نرم‌افزارهای آموزشی و چندرسانه‌ای-ها، بهره‌گیری از اینترنت و پست الکترونیکی، گسترش شبکه‌های آموزشی، ظهور آموزش (یادگیری) الکترونیکی و غیره از پیامدهای نوین به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر آموزش بوده است. رویکردهای جدید آموزش، دانش آموزمحور هستند. در این رویکردها، دانش آموز، به عنوان یک کشتی خالی در نظر گرفته نمی‌شود؛ بلکه او از ابتدای تولدش با دانش، مهارت و نگرشی متولد می‌شود که نیازمند توسعه از طریق راهنمایی، تشویق و انگیزش است. بنابراین، این موضوع که کیفیت آموزش به طور گسترده‌ای وابسته به کیفیت امکانات فراهم شده در کلاس درس است، انکارناپذیر می‌باشد. شکی نیست که فناوری اطلاعات و ارتباطات در سیستم مدارس امروزی جا افتاده است. کامپیوتر به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات نه تنها به عنوان ابزاری برای کمک به تجزیه و تحلیل داده‌های مدارس، بلکه، به عنوان ابزاری فراگیر جهت بهینه‌سازی آموزش دانش‌آموزان به کار می‌رود. این اجماع وجود دارد که استفاده از فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، کیفیت تدریس و یادگیری را افزایش می‌دهد. بسیاری از روشهای آموزشی سنتی ناکارآمد و کند هستند و قدرت کافی را برای انتقال مفاهیم جدید به فراگیران ندارند. بنابراین لازم است که از ابزارهایی که فناوریهای نوین در اختیار قرار می‌دهند، در این زمینه به نحو احسن استفاده گردد. بنابراین شناخت میزان تأثیر گذاری از یکسو و روشها و مکانیزمهای بهتر تأثیر گذاری این فن‌آورها در آموزش به‌ویژه آموزش کودکان و

نوجوانان از اهمیت بسزایی برخوردار است. همگام با این که نظام‌های تربیتی، چه به صورت هدفمند و چه بدون هدف و ناگزیر به سوی استفاده فناوری در تدریس می‌روند توجه بیشتری به ارزشیابی از اثربخشی فناوری در کلاس درس می‌شود بنابراین لزوم پژوهش در باب رسیدن به این اهداف نیز بیانگر ضرورت موجود در چنین پژوهشهایی می‌باشد.

بند اول: فناوری اطلاعات

فناوری اطلاعات: به انگلیسی (Information Technology) یا IT که به وسیله انجمن فناوری اطلاعات آمریکا (ITAA) تعریف شده است، (به مطالعه، طراحی، توسعه، پیاده‌سازی، پشتیبانی یا مدیریت سامانه‌های اطلاعاتی مبتنی بر رایانه، به‌ویژه برنامه‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزار رایانه می‌پردازد)

بند دوم: یادگیری

تعریف مفهومی: یادگیری عبارت است از تغییر نسبتاً پایدار در احساس، تفکر و رفتار فرد که بر اساس تجربه ایجاد شده باشد.

بند سوم: عملکرد تحصیلی

تعریف مفهومی: اتکینسون و همکاران (۱۹۹۸) عملکرد تحصیلی را توانایی آموخته شده یا اکتسابی حاصل از دروس ارائه شده یا به عبارت دیگر، توانایی آموخته شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشی می‌دانند که به وسیله ی آزمون‌های استاندارد شده، اندازه‌گیری می‌شود.

بند چهارم: عملکرد ذهنی

مقیاس عملکرد ذهنی توسط کیز و ماگیارمو (۲۰۰۳) برای سنجش بهزیستی هیجانی، روانشناختی و اجتماعی بکار میرود که از ۴۵ سوال تشکیل شده است.

بند پنجم: فناوری اطلاعات و فضای مجازی

در این پژوهش منظور از ارزیابی فناوری اطلاعات نمره ای است که پاسخ دهنده گان به سوالات ۲۹ گویه ای پرسشنامه ارزیابی فناوری اطلاعات ایرجی (۱۳۹۰) می دهند.

بند ششم: عملکرد تحصیلی

در این پژوهش پیشرفت تحصیلی نمره ای است که هر یک از دانش آموزان از پرسشنامه پیشرفت تحصیلی فام و تیلور (۱۹۹۰) بر اساس معدل ترم خود کسب می کنند.

بند هفتم: کیفیت یادگیری دانش آموزان

در این پژوهش یادگیری دانش آموزان نمره ای است که هر یک از دانش آموزان از پرسشنامه ارزیابی کیفیت یادگیری دانش آموزان رحمانی ۱۳۸۹ کسب می کنند.

فرضیه اصلی:

فناوری اطلاعات و فضای مجازی ، بر کیفیت یادگیری و عملکرد ذهنی و تحصیلی دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه تاثیر دارد .

فرضیه فرعی:

فرضیه یکم: به کارگیری فناوری اطلاعات و فضای مجازی در کیفیت یادگیری دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه تاثیر دارد.

فرضیه دوم: به کارگیری فناوری اطلاعات در عملکرد ذهنی و تحصیلی درس ریاضی، علوم و فارسی دانش آموزان متوسطه شهر کرمانشاه تاثیر دارد.

بخش دوم: مفهوم فناوری

در عصر حاضر که عصر تغییر از جامعه صنعتی به جامعه فرا صنعتی یا جامعه اطلاعاتی نامیده شده، طبیعی است که اطلاعات، دانش و آگاهی به عنوان اساسی ترین دارایی ها برای انسان ها و جوامع بشری به حساب می آید. از آنجایی که فناوری نتیجه فکر بشر است به عنوان سمبل پیشرفت سرعت انجام کارها توسط خود بشر در حال گسترش روز افزون است، فناوری اطلاعات و ارتباطات همه جای دنیا را با ارتباطات تار عنکبوتی به هم وصل کرده است و به سرعت تمام جوانب زندگی فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و از جمله آموزش و پرورش را تحت تأثیر خود قرار داده است. لذا آموزش و پرورش باید هرچه بیش تر و بهتر از این پدیده جهت نیل به آرمان های خود استفاده کند

توسعه و گسترش نیازهای آموزشی در دوران اخیر از یک سو و کمبود منابع و امکانات آموزشی از جهت دیگر و هم چنین تغییرات سریع در علوم و فنون سبب شده است که اقتصادی ترین روشها در آموزش بیش از هر زمان دیگری مطرح شود و برنامه ریزان و سیاست گذاران آموزشی با تلاش های همه جانب های در استفاده بهینه از عنصر زمان، مکان و

امکانات سعی کنند، به طوری که بالاترین بازده یادگیری در کوتاه ترین فرصت و کمترین هزینه به دست آید. توسعه فن آوری اطلاعات و ارتباطات از جمله دست آوردهای نوین جهانی است که موجب تحولی عظیم در عرصه آموزش جهان شده است. .

فناوری اطلاعات از دو واژه ۱ یعنی اطلاعات و ۲ یعنی فناوری ترکیب یافته است. اطلاعات عبارت است از هر چیزی که با آن سر و کار داریم و ما را نسبت به حوادث، مسائل، موضوعات و امور مختلف یا افراد آگاه می کند. بین اطلاعات و داده یک تفاوت اساسی وجود دارد. در واقع حقایق و ارقام خام پردازش نشده را داده می گویند. مانند تعداد کارگران و تعداد ساعات کارکرد آنها. اما وقتی داده ها مورد پردازش قرار می گیرند تبدیل به اطلاعات می گردند که برای افراد مختلف معنادار می شوند. دبیرخانه شورای انفورماتیک ایران تعریف زیر را برای فناوری اطلاعات ارائه کرده است: «فناوری اطلاعات به مجموعه ای به هم پیوسته از روش ها، سخت افزارها، نرم افزارها و تجهیزات ارتباطی که اطلاعات را در اشکال گوناگون جمع آوری، ذخیره سازی، بازیابی، انتقال و یا عرضه می کند، اطلاق می شود. اعضای خانواده فناوری اطلاعات عبارتند از: رایانه های بزرگ، ریزرایانه ها، لوح های فشرده، تلفن، مودم، چاپگرهای لیزری و رنگی، تلفن های همراه، تصاویر متحرک و رایانه ای (انیمیشن)، شبیه سازی رایانه ای، منابع کمک آموزشی رایانه ای، نشر الکترونیکی، دوربین دیجیتال، آموزش از راه دور، دی. وی. دی، نامبر، فیبر نوری، رادیو ضبط و تلویزیون دیجیتال، دیسک، نظام اطلاعات جغرافیایی، بزرگراه های اطلاعاتی، شبکه های رایانه ای (محلی و جهانی)، فرا رسانه ای ها، فرا متن ها، اینترنت، جاوا، لوح فشرده لیزری، چند رسانه ای ها، نرم افزارها، شبکه، ابر رایانه ها، تلفن ویدیویی، واقعیت های مجازی، شبکه های گسترده جهانی، وب و مانند آن ها همانگونه که از تعاریف فوق مشهود است، منظور از فناوری هر گونه فرآیند

و روش و ابزاری است که به تولید، انتشار و انتقال بهتر و مطلوب تر اطلاعات یاری رساند. استقبال بی نظیر از فناوری پیام کوتاه که ارتباطی نوشتاری و سریع را در دسترس انبوه کاربران قرار می دهد در کشور ما به گونه ای بود که موجب تولد پدیده ای جدید با عنوان پیامک بازی شد و کار به جایی رسید که در حال حاضر ارسال پیامک ها در ایران با میانگین بیش از ۲۰ میلیون پیام در روز از کشور خاستگاهش یعنی انگلستان پیشی گرفته است. استفاده از تلفن همراه، بخش مهمی از زندگی نوجوانی در بسیاری از کشورهای توسعه یافته می باشد. در منطقه اقیانوس آرام و جنوب شرقی آسیا، تایوان به عنوان اولین قطب اقتصادی است که از هر صد نفر ساکن، بیش از صد آبونه تلفن همراه را دارا، است.

تحولات حوزه فناوری همواره نظام های تعلیم و تربیت را تحت تأثیر قرار داده اند. در واقع ارزشهای نظام های پیشرو تعلیم و تربیت می توان، به استفاده از ظرفیت های تازه های اشاره کرد که در سایه تحولات فناوری ایجاد شده است. بنابراین نقش تأثیرپذیری را باید امری مثبت و سازنده ارزیابی نمود و نظام های تعلیم و تربیت را که از این اصل تبعیت نمی کنند، واپسگرا دانست. از مهمترین ویژگیهای حوزه تعلیم و تربیت در جوامع امروزی آن است که دانش به طور مداوم در آن گسترش می یابد و این ویژگی برای استادان و دانشجویان هم زمان اتفاق می افتد. در نگاه اول به علم فناوری آموزشی آنچه که معمولاً در ذهن افراد تداعی می شود، عبارت از کاربرد ابزارهای آموزشی در آموزش انسانی است. اما کارشناسان چنین اعتقادی ندارند و آن را رویکردی مکانیکی نسبت به گستره فناوری و تعلیم و تربیت می دانند. به نظر فناوران آموزشی، فناوری آموزشی

فراتر از کاربرد ابزار آموزشی است. آنان معتقدند که فناوری آموزشی شامل رویکردی نظام مند، طراحی، اجراء، ارزشیابی و حل مشکل برنامه های آموزشی است. این نکته به کمک بهره

گیری از یافته های علوم مختلف از قبیل روانشناسی، ارتباط انسانی و بکارگیری توانمندی منابع انسانی و غیر انسانی میسر می شود و هدف غایی آن یادگیری عمیق، پایدار و مؤثر است. بسیار گفته و شنیده شده است که تولید علم و فن آوری، شرط بقای جوامع است و وضعیت رشد و تولید علم در کشورهای مختلف، تعیین کننده سرنوشت هر کشوری می باشد. توسعه فن آوری، عامل اساسی برای دست یابی به توسعه پایدار، توسعه اقتصادی و مبارزه با فقر است. سازمان راهبردی فنآوری آمریکا، نیاز به فنآوری اطلاعات و ارتباطات را ناشی از سه عامل میداند: ۱- فن آوری اطلاعات خود یک صنعت راهبردی است که یکی از سودآورترین صنایع جهانی به شمار می رود، ۲- فن آوری اطلاعات یک فن آوری کلیدی است و در همه صنایع جهانی و خدمات کاربرد دارد، و ۳- فن آوری اطلاعات، زیربنایی اساسی و بنیادی است که به همه شرکتها، مؤسسات و واحدهای اقتصادی امکان می دهد تا در استفاده از دانش بشری و انتقال آن سهیم شوند؛ فن آوری اطلاعات سبب کاهش هزینه ها می شود و در نتیجه به افزایش بهره وری و کیفیت محصول می انجامد. علم و فن آوری هر دو سازنده تمدن بشر هستند و توسعه هر کدام بدون دیگری ممکن نیست. علم به معنی شناخت عالم هستی و یافتن قوانین حاکم بر طبیعت است. در صورتی که منظور از فن آوری، کاربرد علوم و یافته های علمی در عمل با استفاده از رویه ها و مطالعات منظم و جهت دار برای ارضای خواسته های مادی است و غالباً با اختراع ها و کاربرد وسایل و تجهیزات در ارتباط است. فن آوری دانستن چگونگی انجام کار و فرآیند خلاقیتی است که در آن ابزار، منابع و نظام ها برای حل مسایل به کار گرفته می شوند تا کنترل انسان را در محیط طبیعی افزایش دهند و شرایط زندگی انسان را بهتر سازند آموزش و پرورش یک فعالیت بسیار جامعه محور است و آموزش با کیفیت معمولاً دارای معلمان قوی است که درجات بالایی از ارتباطات شخصی با یادگیرنده ها دارند. یکی از شاخص های توسعه از نظر بانک جهانی، میزان بودجه ای است که کشورها صرف پشتیبانی از

به کارگیری فناوری اطلاعات توسط معلمان در کلاس درس می‌کنند. باور اصلی فراتر از فراهم کردن امکانات، ایجاد یک مدل پذیرش فناوری اطلاعات است. دانشجویان به طور فزاینده‌ای ملزم می‌شوند تکالیفی را بر روی رایانه آماده سازند و برای پروژه‌های کلاسی، از نرم افزار و سخت افزار رایانه استفاده کنند. این تقاضای فزاینده به رایانه برای بسیاری از افراد با اضطراب و استرس همراه است (حسن زاده، محمودی و جوادیان، ۱۳۸۸). اکثریت قریب به اتفاق افراد جامعه، به طور مستقیم و غیر مستقیم در معرض تعامل با رایانه قرار گرفته‌اند. بدیهی است که این روند، به دلیل گسترده بودن کاربرهای رایانه، متفاوت بودن میزان تجارب کاربران، جدید بودن و به روز شدن فزاینده این فناوری و آشنایی کم افراد با آن، موانعی را فرا روی کاربران در استفاده بهینه از فن آوری اطلاعات و ارتباطات قرار خواهد داد (غلامعلی لواسانی، ۱۳۸۷).

بخش سوم: تعریف سبک یادگیری

با اینکه از سبک‌های یادگیری تعاریف مختلفی شده است، اما اساساً همه آنها تأکید دارند که سبک‌های یادگیری شامل اعتقادات، باورها، ترجیحات و رفتارهایی است که افراد در موقعیت خاصی استفاده می‌کنند تا در یادگیری به آنها کمک کند. بسیاری بر این باورند که سبک‌های یادگیری، خود یادگیری را تحت تأثیر قرار می‌دهند. واژه سبک یادگیری جدید بوده و نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد نوع گرایش یادگیرندگان به تکلیف متفاوت است اما این تفاوت ناشی از هوش یا قابلیت اجتماعی نیست. این سبک‌ها، روش‌های اصلاح کننده پردازش و سازماندهی اطلاعات و پاسخدهی به محرک‌های محیطی هستند مثلاً. یک سری افراد به اکثر تکالیف سریع و سری دیگر از افراد آهسته پاسخ می‌دهند، با وجود اینکه ممکن است معلومات هر دو گروه با هم برابر باشد.

با آنکه پژوهش‌ها درباره کاربردهای آموزشی هنوز در مراحل ابتدایی است، شواهد حاصل از مطالعات مختلف نشان می‌دهد که بررسی دقیق سبک‌های یادگیری ممکن است در رابطه با موضوعات مختلف آموزشی مفید باشد. بنابراین، مطالعات در مورد سبک‌های یادگیری و رابطه با یادگیری بخش عمده‌ای از روان‌شناسی امروز را از آن خود کرده است، چرا که سبک یادگیری همان ترجیحات شخص است و بنابراین او از سبک یادگیری یا ترجیح یادگیری به طور یکسان استفاده می‌کند. سبک یادگیری به چگونگی یادگیری یادگیرنده اشاره دارد (سیف، ۱۳۹۸). مؤسسه آموزشی در هر کشور مؤلفه‌ها و زیرمجموعه‌هایی دارد و آموزش عالی یکی از مهمترین زیر مجموعه‌های نظام آموزشی است. از زمان اجرای رسمی برنامه‌های آموزشی در مراکز آموزشی، برنامه ریزان، محققان و مربیان با مشکلات مختلفی روبرو شده اند. از آنجا که عوامل مؤثر در یادگیری بسیار گسترده هستند، شناسایی این عوامل در رفع مشکلات و کاستی‌های سیستم آموزشی بسیار مهم است. عوامل زیادی بر وضعیت یادگیری تأثیر می‌گذارند (سیف، ۱۳۹۸).

بخش چهارم: انواع روش‌های یادگیری

یادگیری پروسه‌ای چندوجهی است که طی آن مفاهیم یاد گرفته می‌شود می‌گیریم و این پروسه مشتمل بر گردآوری، طبقه بندی و تجزیه و تحلیل اطلاعات مختص هر موضوع است. یادگیری، شیوه‌های مختلفی

دارد که برای دانستن پروسه آن، آشنایی با این شیوه‌ها ضروری است. این روش‌ها عبارتند از:

۱- شیوه بصری: ثبت مطالب از طریق خواندن، مشاهده نمودارها و اشکال.

۲- شیوه شنیداری: انتقال اطلاعات به ذهن از طریق حس شنوایی.

۳- شیوه شهودی: دستیابی به اطلاعات از طریق تجزیه و تحلیل روابط بین افراد.

۴- شیوه فردی: خواننده شدن مطالب به صورت جداگانه توسط خواننده.

۵- شیوه رویکرد جمعی: یادگیری مباحث از طریق روش تدریس بین گروهی.

۶- شیوه تصادفی: بدون نظم و قانون یاد گرفتن.

۷- شیوه گام به گام: آموزش مطالب در چند مرحله و به تدریج

سبک‌های یادگیری حتی تحت تأثیر قومیت، جنسیت، سن و سبک تدریس معلمان نیز قرار می‌گیرند، به عنوان مثال، مردم در آمریکای شمالی یا آسیای شرقی به طور کلی از سبک یادگیری بصری استفاده می‌کنند، در حالی که عرب‌ها اغلب یک روش یادگیری شنیداری دارند. همچنین، یادگیری پسران بیشتر بصری و تصادفی است، اما دختران بیشتر شنیداری دارند، به همین دلیل دختران با شرکت در کلاس‌ها تمایل بیشتری به یادگیری دارند (سیف، ۱۳۹۸).

بخش پنجم: پیشینه داخلی

حسین بر ۱۴۰۰ به بررسی نابرابری‌های آموزشی سیستان و بلوچستان در مقایسه با شاخص‌های کشوری و ارائه الگویی برای تحقق عدالت آموزشی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی پرداخت. پژوهش حاضر با هدف تعیین دلایل نابرابری‌های آموزشی سیستان و بلوچستان در مقایسه با شاخص‌های کشوری و ارائه الگویی برای تحقق عدالت آموزشی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی با روش نظریه زمینه‌ای در بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۸ در استان سیستان و بلوچستان انجام گرفته است.

نتایج نشان داد که: جامعه آماری پژوهش شامل پیشینه و نمونه است که دربرگیرنده نخبگان علمی، استادان دانشگاهی مرتبط با موضوع و معلمان، نخبگان مذهبی اعم از روحانیون و صاحب‌نظران دینی و رؤسای آموزش و پرورش (رؤسای در دسترس از گذشته تا کنون) از ۳۲ منطقه آموزش و پرورش است. جمع‌آوری داده با کمک بررسی اسناد، مصاحبه و پرسشنامه بوده و روایی و پایایی مصاحبه بر اساس نظریه گوبا و لینکلن، و روایی پرسشنامه از نوع محتوایی و صوری و پایایی آن با کمک آلفای کرونباخ ۰/۷۹ برآورد شد.

یعقوبی، ۱۳۹۸ به بررسی، پیش‌بینی خود‌مدیریتی براساس عدالت آموزشی و فرسودگی تحصیلی با نقش واسطه اخلاق تحصیلی پرداخت.

هدف این پژوهش پیش‌بینی بر اساس عدالت آموزشی و فرسودگی تحصیلی با نقش واسطه‌ای اخلاق روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود.

نتایج نشان داد که: جامعه آماری کلیه دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا همدان در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بودند که براساس روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ۲۷۵ نفر (۶۴ پس و ۱۷۷ دختر) از بین آنها انتخاب شدند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های خود‌مدیریتی هاوئون و نک (۲۰۰۲) ۰ فرسودگی تحصیلی شائوفلی و همکاران (۲۰۰۲)، اخلاق تحصیلی و عدالت آموزشی گل‌پرور (۱۳۸۹) استفاده شد. با استفاده از ضریب همبستگی و روش مدل‌یابی معادلات ساختاری به آزمون فرضیه‌ها پرداخته شد.

محمدی ۱۳۹۸، به بررسی، ارائه مدل عدالت آموزشی در سازمان آموزش و پرورش پرداخت. عدالت آموزشی، مهمترین چالش پیشروی نظام آموزشی کشور به حساب می‌آید. هدف برقراری عدالت آموزشی این است که با استفاده از روش‌های عینی، علمی و

رفتار گرایانه، به استاندارد سازی، یک دست سازی، کلنگری، قوانین عام و تعمیم پذیر در نظام یاددهی - یادگیری برای همه افراد سازمان پرداخته شود تا همه به صورت یکسان از آموزش برخوردار باشند. منظور از فرصت برابر و عادلانه، جلوگیری، حذف یا کاهش تبعیض بین کارکنان از لحاظ جنسیت، نژاد، وضعیت جسمانی، سنی، زبانی، طبقه اجتماعی، سطوح عملیاتی و اجرایی در سازمان است. با توجه به آنچه که گفته شد، هدف اصلی تحقیق حاضر، ارائه مدلی ساختاری عدالت آموزشی در سازمان آموزش و پرورش بود. روش مورد استفاده در این پژوهش مطالعه ای و کتابخانه ای بود.

نتایج نشان داد که: عدالت آموزشی بر اساس سند تحول آموزش و پرورش، مطالعه گویوتر (۲۰۰۳) و استووال (۲۰۱۳)، به چند مولفه اساسی، بعد اجتماعی، فرهنگی، تکنولوژیکی و اخلاقی طبقه بندی شد. با بررسی ادبیات مربوط به عدالت آموزشی و همچنین با مطالعه تحقیقات پیشین میتوان گفت که عدالت آموزشی در آموزش و پرورش، از جمله دغدغه ها و چالش های موثر در نظام آموزشی است. در انتهای مقاله نیز پیشنهادهایی در رابطه با موضوع جهت بهبود عدالت آموزشی ارائه شد.

موسوی و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر عدالت آموزشی در محیط های بالینی انجام دادند. این پژوهش از نوع کیفی بوده و نتایج در قالب دو تم اصلی عوامل تسهیل کننده و عوامل بازدارنده که به ترتیب شامل طبقات (برخوردار از تسهیلات، امکانات و تجهیزات برابر، استفاده از اساتید کارا، برنامه ریزی آموزشی هدفمند، هماهنگی بین تئوری و عمل، ارتباط بین آموزش و درمان) و (واقعیت های نامطلوب بالینی، کمبود اساتید بالینی توانمند، ارتباطات فردی، فرایند نامناسب ارزشیابی) که هریک به نوعی بر فرایند تحقق عدالت آموزشی در عرصه آموزش بالینی موثر است بدست آمد.

افرازنده و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهشی به بررسی ارتباط عدالت آموزشی و رفتارهای مدنی - تحصیلی پرداختند. این پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی بود. نتایج حاصل از آن، وجود ارتباط مثبت و معنی‌دار بین عدالت آموزشی و رفتارهای مدنی - تحصیلی را نشان دادند.

سامری ۱۳۹۴، به بررسی، تبیین نابرابری‌های آموزشی و ارائه مدل توسعه‌ی آموزشی به منظور آمایش و نیل به عدالت آموزشی موردشناسی: مناطق آموزشی استان آذربایجان غرب پرداخت. پژوهش حاضر با هدف تبیین نابرابری‌های آموزشی مناطق ۲۴ گانه آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی با استفاده از تحلیل شاخص‌های آموزشی انجام گرفته است. تحقیق حاضر توصیفی - تحلیلی است و جامعه آماری، مناطق ۲۴ گانه آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی است. شیوه جمع‌آوری آمار و اطلاعات به صورت اسنادی است. در تجزیه و تحلیل داده‌ها از مدل‌های تاپسیس، ضریب پراکندگی، تحلیل رگرسیون، تحلیل مسیر و شبکه‌های عصبی استفاده شده است. نتایج رتبه‌بندی مناطق با استفاده از تکنیک تاپسیس نشان می‌دهد که بین مناطق آموزشی استان نابرابری وجود دارد و از ۲۴ منطقه آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی منطقه بوکان به عنوان برخوردارترین و منطقه صومای برادوست به عنوان محروم‌ترین مناطق آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی هستند.

جعفری و همکاران، (۱۳۹۴) نیز در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه ادراک دانشجویان از جهانی‌شدن آموزش عالی با ارزیابی آنان از کیفیت فرایندهای یاددهی - یادگیری» به بررسی این موضوع پرداختند که نتایج به‌دست آمده نشانگر این بود که یکی از مواردی که در رابطه با جهانی‌شدن آموزش بیشترین میانگین را به خود اختصاص داده، ادراک اجتماعی - فرهنگی و یادگیری پایدار و مادام‌العمر می‌باشد.

نتایج نشان داد که : بین ارزیابی ابعاد کیفیت فرایند یاددهی - یادگیری (فناوری اطلاعات و ارتباطات، عناصر آموزشی، تبادل استاد و دانشجو، سرمایه گذاری، تأکید بر یادگیری مادام العمر، تنوع رشته و مدارک، برنامه و پروژه) و ادراک دانشجویان از جهانی شدن آموزش عالی (ادراک فردی، ادراک اقتصادی، ادراک اجتماعد - رهنگی) در اکثر جوانب رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد. ارزیابی دانشجویان از کیفیت فرایندهای یاددهد - یادگیری با ادراک دانشجویان از جهانی شدن آموزش عالی پیش بینی کننده مثبت و معنادار بودن ارزیابی آنان می باشد. و هم چنین به طور مستقیم ارزیابی دانشجویان از کیفیت فرایند یاددهی - یادگیری تحت تأثیر ادراک آنان از جهانی شدن آموزش عالی می باشد.

بخش ششم: پیشنهاد خارجی

ویلیام ۲۰۲۳^۱، به بررسی ، ملاحظات درگیر کردن رویکرد سرمایه هویت به عنوان وسیله ای برای عدالت معرفتی در محیط های آموزشی پرداخت. این مقاله مفهومی استدلال می کند که نه تنها عاملیت و تخیل مفاهیم کلیدی در سرمایه های هویت هستند، بلکه آنها وسیله ای قانع کننده به سوی عدالت معرفتی از طریق آینده های متصور هستند. ما دیدگاه های فرهنگی- اجتماعی تخیل و عاملیت را به عنوان فرآیندهای نوظهور در چارچوب رویکرد هویت خلاصه می کنیم و راه هایی را که اینها در بینش های آینده عدالت معرفتی تکامل یافته اند، قابل مشاهده می کنیم. ما سه مورد را نشان می دهیم که سرمایه های هویت شرکت کنندگان را از طریق استراتژی های میانجی خلاقانه درگیر می کند که این ارتباطات را در عمل در میان محیط های آموزشی و شرکت کنندگان مختلف نشان می دهد و مشخص می کند.

^۱ Viliam

نتایج نشان داد که : سرمایه‌های رویکردهای هویتی مورد استفاده در هر مورد عمدی در پرورش تخیل و عاملیت برای تصور فرصت‌های عادلانه‌تر و جایگزین آینده بود. ما با ارائه پنج ملاحظات برای تسهیل درگیر شدن با رویکرد سرمایه هویت به سمت عدالت معرفتی در زمینه‌های آموزشی نتیجه می‌گیریم. این ملاحظات عبارتند از: (۱) استفاده از ابزارهای میانجی برای حمایت از تخیل، عاملیت و سرمایه‌های هویتی جذاب، (۲) ایجاد فضاهای اعتماد و ایمنی، (۳) بررسی تاریخ و قدرت در زمینه، (۴) باز بودن برای کاوش تاریک و نامرئی وجوه هویت، و (۵) حمایت از مرزبان در پیوند دادن برنامه درسی به وجوه هویت دانش آموز.

ناللی^۱ ۲۰۲۲، به بررسی، نقش خودکارآمدی ادراک شده در تخصیص خودکار پروژه: اندازه‌گیری ادراک دانشجویان دانشگاه از عدالت در یادگیری پروژه محور بین رشته‌ای پرداخت. دانشگاه‌ها راه حل‌های تخصیص خودکار پروژه با کمک فناوری دیجیتال را برای حل بی‌عدالتی‌های درک شده توسط دانشجویان در طول تخصیص پروژه دستی برای یادگیری مبتنی بر پروژه (PBL) پیاده‌سازی کرده‌اند. با این حال، بی‌عدالتی‌های درک شده هنوز هم رخ می‌دهد. این مطالعه موردی با روش ترکیبی که مبتنی بر نظریه شناختی اجتماعی و نظریه عدالت سازمانی است، این گزاره را که خودکارآمدی عدالت درک شده را پیش‌بینی می‌کند، مورد بررسی قرار داد. ابتدا، ما یک مقیاس یکپارچه را ایجاد و ارزیابی کردیم که خودکارآمدی و عدالت درک شده را با ترکیب زمینه آموزشی در تخصیص پروژه PBL ارزیابی کرد. دوم، سه فرضیه را در رابطه با رابطه بین خودکارآمدی و ابعاد عدالت ادراک شده با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری مورد آزمون قرار دادیم. سوم، ما مصاحبه‌های گروه متمرکز و تحلیل کیفی را برای توضیح یافته‌های کمی انجام دادیم.

^۱ Nalii

نتایج نشان داد که : این پرسشنامه برای دو گروه در مقطع کارشناسی ($N_1 = 226$ ، $N_2 = 537$) در یک دوره PBL بین رشته ای در یک دانشگاه بین المللی اجرا شد. خودکارآمدی درک شده، عدالت رویه ای، عدالت توزیعی و برابری یادگیری مرتبط ترین عوامل برای عدالت درک شده در تخصیص پروژه PBL بودند. علاوه بر این، خودکارآمدی دانش آموزان به طور قابل توجهی عدالت درک شده را پیش بینی کرد و نقش حیاتی آژانس انسانی را در تصمیم گیری خودکار تخصیص پروژه تأیید کرد. سه موضوع برای توضیح مکانیسم های زیربنایی استخراج شد. این مطالعه یک ابزار اندازه گیری عدالت مبتنی بر زمینه خاص و یک مدل مفهومی ارائه می کند که اهمیت خودکارآمدی دانش آموز را برای عدالت درک شده در PBL پایدار در آموزش عالی برجسته می کند.

راباه ۲۰۲۲ به بررسی ، ترویج عدالت اجتماعی از طریق یادگیری تجربی در یک کلینیک بین حرفه ای پناهندگان پرداخت. همه گیری کووید-۱۹، نابرابری های بهداشتی فاحشی را که اخیراً با توزیع ناعادلانه واکسن های کووید-۱۹، جامعه جهانی را آزار می دهد، روشن کرد (هایدرو همکاران، ۲۰۲۱). در بسیاری از کشورها، از جمله ایالات متحده [ایالات متحده]، پیامدهای بهداشتی ضعیف مربوط به COVID-۱۹ به طور نامتناسبی بر درآمد و جوامع رنگین پوست تأثیر گذاشت (مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری، ۲۰۲۱). آکادمی های ملی علوم، مهندسی و پزشکی اخیراً گزارشی را برای هدایت دهه آینده حرفه پرستاری منتشر کرده اند.

نتایج نشان داد که : این گزارش بر نیاز متخصصان سلامت به کار در رشته های مختلف به عنوان گامی حیاتی در ارتقای برابری سلامت تأکید کرد (Dzau، ۲۰۲۱). ادغام آموزش بین حرفه ای معنادار (IPE) در برنامه های درسی متخصصان سلامت یک استراتژی کلیدی برای تأثیرگذاری بر آینده مراقبت های بهداشتی است. هنگامی که سیاست های گسترده مراقبت های

بهداشتی اغلب منابع را برای فقرا محدود می‌کند، ارتقای برابری سلامت، عدالت اجتماعی و مراقبت‌های کیفی مبتنی بر شواهد می‌تواند دشوار باشد. با این حال، مراقبت‌های بین حرفه‌ای که بر اساس اخلاق و ارزش‌ها استوار است، می‌تواند به عنوان یک مکان مهم برای حمایت از تغییرات سیستمی عمل کند، در حالی که یک نیاز واقعی در جامعه را برآورده می‌کند (IPEC، ۲۰۱۶).

بخش هفتم: روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نظر نوع، کاربردی و از نظر روش پژوهش، نیمه تجربی از نوع پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل خواهد بود. جامعه پژوهش را دانش‌آموزان متوسطه شهر کرمانشاه در سال ۱۴۰۳، تشکیل خواهند داد. از میان مدارس مجهز به فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، دو مدرسه و در هر مدرسه دو کلاس چهارم ۲۰ نفره به روش تصادفی ساده به عنوان گروه‌های آزمایش و کنترل انتخاب خواهند شد. پس از برگزاری پیش‌آزمون، محتوای درسی در هشت جلسه با استفاده از فن‌آوری اطلاعات و همچنین به صورت روش‌های موجود به ترتیب برای کلاس‌های گروه آزمایش و گروه کنترل ارائه می‌گردد و در نهایت، آزمون عملکرد تحصیلی با سؤال‌های یکسان، از گروه‌ها به عمل می‌آید.

بخش هشتم: ابزار گردآوری داده ها

توصیف داده های مربوط به پیش آزمون و پس آزمون گروه های کنترل و آزمایش

متغیر	گروه ها	مرحله	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد
ریاضی	آزمایش	پیش آزمون	۱۵/۳۸	۰/۹۳	۲۰
		پس آزمون	۱۷/۲۱	۰/۷۶	۲۰
	کنترل	پیش آزمون	۱۵/۶۵	۱/۲۰	۲۰
		پس آزمون	۱۵/۸۱	۱/۰۹	۲۰
علوم	آزمایش	پیش آزمون	۱۵/۲۷	۰/۹۶	۲۰
		پس آزمون	۱۷/۴۲	۰/۶۹	۲۰
	کنترل	پیش آزمون	۱۵/۳۶	۱/۳۱	۲۰
		پس آزمون	۱۵/۲۹	۱/۲۶	۲۰
		پیش آزمون	۱۶/۱۸	۱/۸۵	۲۰

۲۰	۱/۷۲	۱۷/۹۵	پس آزمون	آزمایش	فارسی
۲۰	۱/۵۶	۱۶/۶۵	پیش آزمون	کنترل	
۲۰	۱/۲۵	۱۶/۸۱	پس آزمون		
۲۰	۲۹/۰۴	۱۳۴/۲۳	پیش آزمون	آزمایش	عملکرد ذهنی و تحصیلی
۲۰	۳۱/۷۲	۱۴۵/۴۱	پس آزمون		
۲۰	۳۰/۰۹	۱۳۹/۰۳	پیش آزمون	کنترل	
۲۰	۳۰/۶۱	۱۳۸/۱۹	پس آزمون		

نتیجه گیری

فناوری اطلاعات عبارت است از گردآوری، انتخاب، ذخیره سازی و کاربرد اطلاعات در زمینه های مورد نظر و انتقال آنها از طریق کامپیوترهای چندرسانه ای جهت طراحی، انتخاب محتوای آموزشی و مدیریت فرایند یاددهی - یادگیری به صورت شبکه ای از یادگیرندگان، یاددهندگان، کارشناسان، طراحان آموزشی و فن سالاران رایانه می باشد که در فضایی، پویا، زمان واقعی و مشارکتی روی می دهد. در بسیاری از کشورها به کارگیری فن آوری اطلاعات

و ارتباطات در نظام آموزشی به منظور ارتقای کیفیت روشهای یاددهی یادگیری مورد توجه خاص قرار گرفته است. با توجه به تأثیرات قابل ملاحظه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و نقش آن در افزایش یادگیری و در نتیجه پیشرفت تحصیلی، که در اکثر پژوهشها برآن تأکید شده، میبایست به طور علمی و با برنامه ریزی دقیق و مدونی به سمت استفاده گسترده از این فن آوری در امر آموزش حرکت کرد. علاوه بر موارد یاد شده، می توان، به این نکته نیز اشاره کرد که کودک امروز، فرزند عصراطلاعات و ارتباطات است و از کودکی با فن آوریهای این عصر در ارتباط است؛ اگر آموزش و نظام آموزشی متناسب با این عصر نباشد، نمی تواند حتی پا به پای «شهروندان» (دانش آموزان) خود پیش بیاید و در نتیجه تا حد بسیار زیادی کارآیی خود را از دست خواهد داد؛ زیرا دانش آموز آشنا با فناوری در یک محیط سنتی دچار خستگی و بی علاقهگی خواهد شد و از طرفی این محیط نمی تواند، منجر به بروز استعدادهای آنان متناسب با نیازهای عصر حاضر شود. البته در این زمینه باید به کیفیت آموزش به کمک فن آوریهای اطلاعات و ارتباط نیز توجه نمود. نباید به شیوه ای عمل نمود که افراط در استفاده از فناوری، خود منجر به تأثیرات منفی آموزشی و کاهش بهره وری آموزشی شود. درواقع باید توجه داشت که «فن آوری ابزاری برای آموزش است و نه هدف آن». جهت استفاده مؤثر از فن آوری اطلاعات و ارتباطات می بایست، با توجه به یافته های علمی قابل استناد با فرهنگ سازی در بین معلمان به عنوان مجریان و خانواده ها، فراهم آوردن زیرساختهای مورد نیاز و آموزش معلمان با نحوه استفاده مطلوب و مناسب فناوری در هر درس به فراخور نیاز آن، شرایط لازم را فراهم آورد. عملکرد ذهنی بازتابی از سطح عالی رشد استدلال فرد است و میزان بلوغ روانی فرد را منعکس میکند. بهزیستی ذهنی باعث افزایش خودآگاهی، یکپارچگی و انسجام شخصیت است و سبب کارایی، کارآمدی و عملکرد مطلوب در افراد خواهد شد معتقد است

فرد دارای عملکرد ذهنی دارای خصوصیتی مانند شهامت عمل برای نیل به اهداف، شادابی، آگاهی از اهداف، اطمینان از خود و هدفمندی است. فرد سالم به بررسی اهداف و بر طرف کردن اشتباهاتش میپردازد و در نهایت چنین فردی عملکرد موفقی خواهد داشت عملکرد ذهنی یکی از موضوعاتی است که با عملکرد تحصیلی در ارتباط میباشد یعنی افرادی که عملکرد ذهنی بالایی دارند عملکرد تحصیلی بالایی را نیز خواهند داشت و بدیهی است با افزایش شادکامی نه تنها عملکرد ذهنی در افراد افزایش پیدا میکند بلکه زمینه هایی برای رشد و شکوفایی استعدادها و توانمندیهای افراد نیز به وجود میآید که افراد دارای بهزیستی ذهنی به دلیل ارزیابی های شناختی مناسب و سازمان عاطفی و فراوانی حالات عاطفی مثبت، فقدان نسبی اضطراب و افسردگی و رضایت کلی از زندگی در شرایط استرس زا از مکانیسم های دفاعی به شیوه مناسب سود می برند. از سوی دیگر زمانی که سطح عملکرد ذهنی افراد پایین است، احتمالاً اطلاعات هیجانی و شناختی ب ه درستی در فرآیند پردازش، ادراک و ارزیابی نمی شوند، سازمان عواطف و شناخت های فرد عملکرد بهینه ای نخواهد داشت و در نتیجه احتمال استفاده از مکانیسم های دفاعی رشد نیافته در شرایط استرس زا افزایش می یابد میتوان گفت که بهزیستی ذهنی نشاندهنده ادراکها و ارزیابیهای فرد از زندگی بر اساس حلالتهای عاطفی و کنشگری اجتماعی و روانشناختی است. بر اساس مدل سلامت ذهنی، بهزیستی به عنوان حالتی تعریف میشود که هم بیماری وجود نداشته باشد و هم فرد در سطح بالایی از سلامت قرار داشته باشد. در نتیجه، احساس بهزیستی ذهنی نقش موثری در بهداشت روانی دارد. زیرا عملکرد ذهنی بالا باعث تجربه هیجانهای مثبت بیشتر و ارزیابی مثبتتر از تجربهها میگردد. در نتیجه بهزیستی ذهنی از طریق افزایش بهداشت روانی باعث ارتقای سلامت معنوی بهعنوان یکی از ابعاد بهداشت روانی می شود. بهزیستی ذهنی فقط به شما کمک نمی کند تا احساس خوبی در مورد زندگی خود داشته باشید. همچنین تاثیر قدرتمندی بر سلامتی شما در

کوتاه مدت و بلند مدت دارد. در واقع، عملکرد ذهنی ممکن است یکی از قویترین پیش‌بینی‌کننده‌های سلامت و عملکرد تحصیلی باشد. در حالی که استرس و احساسات منفی می‌تواند بر سلامتی شما تأثیر بگذارد، محققان دریافته‌اند که بهزیستی ذهنی می‌تواند مانعی در برابر این اثرات باشد و حتی ممکن است برخی از آسیب‌ها را خنثی کند. از آنجایی که احساسات مثبت استرس را کاهش داده و باعث بهبودی می‌شود، ممکن است بهتر بتوانید پس از رویارویی با یک موقعیت استرس‌زا بهبود پیدا کنید.

منابع و مآخذ

- حسن زاده، رمضان؛ محمودی، قهرمان و جوادیان، مریم (۱۳۸۸). بررسی میزان اضطراب کامپیوتر در اعضای هیات علمی و مدیران. فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد، ۱۵(۱)، ۵۳-۶۱.
- سیف، محمدعلی (۱۳۹۸). روانشناسی پرورشی، یادگیری و آموزش. تهران: آگاه عاشوری
- غلامعلی لواسانی، مسعود؛ اژه‌ای، جواد؛ قربان جهرمی، رضا و رستگار، احمد (۱۳۸۷). رابطه اهداف پیشرفت و باورهای معرفت شناختی با اضطراب رایانه. مجله روانشناسی، ۱۲(۴): ۴۷۵-۴۶۲.
- جمالی، آرزو و برادران، مجید. (۱۳۹۸). رابطه بهزیستی ذهنی، سلامت روانی و اضطراب اجتماعی در دانشجویان، هفتمین کنگره انجمن روانشناسی ایران، تهران،
- گل توماج، لاله و توماج، عبدالجلیل و پورقاز، شیرین، ۱۴۰۰، مقایسه بهزیستی ذهنی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان کلاس های چندپایه و تک پایه، سومین همایش ملی آموزش کلاس های
- Koon YS, Lin CL. ID NO. TU.۰۱۶ TOPIC: Humanising e-Learning Activities within the ReDAS Model to Promote Self-Directed Learning in a Digital Classroom. University Carnival on e-Learning (IUCEL). ۲۰۱۸, ۱۲; ۱۲۶.
- Valle A, Núñez JC, Cabanach RG, González-Pienda JA, Rodríguez S, Rosário P, Muñoz-Cadavid MA, Cerezo R. Academic goals and learning quality in higher education students. The Spanish journal of psychology. ۲۰۰۹; ۱۲(۱): ۹۶-۱۰۵.

-
- Taminiau EM, Kester L, Corbalan G, Spector JM, Kirschner PA, Van Merriënboer JJ. Designing on-demand education for simultaneous development of domain-specific and self-directed learning skills. *Journal of Computer Assisted Learning*. ۲۰۱۵; ۳۱(۵): ۴۰۵-۲۱.
 - Zimmerman BJ, Schunk DH. Motivation: An essential dimension of self-regulated learning. In *Motivation and self-regulated learning* ۲۰۱۲, ۶ (pp. ۱-۳۰). Routledge.
 - Income and Subjective Wehh _ Being: will .(۲۰۰۰)
 - Money Make Up Happy ? University of III inoiss , Unpublished. National indication of subjective well-being. *Journal of* .(۲۰۰۵)
 - ۲۵۶-۲۴۰ , ۲۵ , personality and social psychology Subjective well- .(۲۰۰۳) Diener, E. D ., Suh, E. M., Lucas, R. E., & Smith, H. L.
 - ۲۷۶-۳۰۲ .:(۲) ۱۲۵ being, Three de-cades of well-being. *Psychological Bulletin*, Byond Mony: Toward an economy of .(۲۰۰۴) Diener, E., & Seligman, M. E. P.
 - ۱-۳۱. , ۵ well- being. *Psychological Science in the public interest*,
 - Diener, E., Heintzelman, S. J., Kushlev , K., Tay, L., Wirtz, D., Lutes, L. D., & Oishi, S.(۲۰۱۷). Findings all psychologists should know from the new science on subjectivewell-being. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, ۵۸(۲),
 - Subjective wellbeing. *J Clin Psychol* .(۲۰۰۳) Diener, E., Lucas, R. E., & Oishi, S.
 - Diener, E., Oishi, S. and Lucas, R. (۲۰۱۲). Subjective well-being: The science of happiness and life satisfaction. In S. J. Lopez and C. R. Snyder (Eds.).

- *The Oxford Handbook of Positive Psychology*
- Diener, E., Oishi, S. and Lucas, R. (۲۰۱۲). Subjective well-being: The science of happiness and life satisfaction. In S. J. Lopez and C. R. Snyder (Eds.).
- *The Oxford Handbook of Positive Psychology*
- Diener, e., Suh, E., & Oishi, S. (۱۹۹۶). Recent findings on subjective- being. *Indiana Journal of clinical*. ۲۴, ۲۵-۴۱
- Ryff, C. D. (۲۰۲۰). Articolo Target. Psychological well-being and health: Past, present and future. *Psicologia Della Salute*. [DOI: ۱۰.۳۲۸۰/PDS[۰۰۱۰۰۲-۲۰۱۶]
- Ghadampour E, Moshrefi Sh. Relationship between spiritual health, mental well-being and quality of life with death anxiety in the elderly. *Journal of Aging Psychology*. ۲۰۱۷; ۳(۲): ۹۷-۱۰۶.